

ИЛАРИОНЪ ДРАГОСТИНОВЪ

ЕПОХА И РОДИНА

Нѣма по-свѣтла страница въ българската история отъ периода на българското възраждане и на националнитѣ ни борби противъ грѣцкото духовенство и противъ турската тирания.

Упорититѣ борби за националното пробуждане и за освобождението ни издигнаха великани народни будители и просвѣтители, смѣли бунтовници и революционери, пожертвували живота си за родината. Особено е пълна съ силни характери и смѣли подвизи епохата на борбитѣ ни съ жестокото турско управление. Лишенъ отъ най-елементарни права, несигуренъ въ своя имотъ и животъ, оскърбяванъ дори въ най-скъпото — честъта на свещеното домашно огнище, българскиятъ народъ — рая, следъ като добилъ национално съзнание и вѣра въ своето бъдеще, се хвърлилъ самоувѣрено и смѣло въ неравна и рискувана борба съ вѣковната и грамадна Турска империя. За тази борба вече не се искаше само „перо“ и слово, както въ борбата съ грѣцкото духовенство, а и мечъ, оржие! Прѣвъ Раковски възвести тази борба не само чрезъ „пресата“, но и чрезъ „сабята“! За нея се изискваха вече много по-силни характери и стоманени мишци, защото тамъ човѣкъ рискуваше най-ценното — своя животъ.

Само най-смѣлитѣ представители и избраници на народа ни изпъкнаха на първа линия въ тази борба. Задушавани отъ робството, което ги притискаше като гробна плоча, тѣ имаха единъ идеалъ, който ги въодушевяваше, *освобождението на българския народъ отъ робството*. Думитѣ „свобода“, „народностъ“ за тѣхъ не бѣха само фрази.